

STEUNPUNT ECONOMIE EN ONDERNEMEN
Vlamingenstraat 83/3550
B-3000 Leuven, Belgium

STORE-22-004

Kernindicatoren 2021

VIL

Bas Gorrens^{a,b,2}, Joep Konings^{a,b,3}, Aaron Putseys^{a,b,4}, Jo Reynaerts^{a,b,5}, Dieter Van Esbroeck^{a,b,6}, Jakob Vanschoonbeek^{a,b,7}, en Astrid Volckaert^{*a,b,8}

^a*Steunpunt Economie en Ondernemen*

^b*Vlaams Instituut voor Economie en Samenleving (VIVES), Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen, KU Leuven*

21 juni 2022

**STEUNPUNT
ECONOMIE &
ONDERNEMEN**

Vlaanderen
is economie, wetenschap
& innovatie

* © ECOOM-STORE en KU Leuven (2022). De resultaten in dit rapport geven de mening van de auteur(s) weer en niet deze van de Vlaamse Overheid: de Vlaamse Gemeenschap/het Vlaams Gewest is niet aansprakelijk voor het gebruik dat kan worden gemaakt van de in deze mededeling of bekendmaking opgenomen gegevens.

Kernindicatoren 2021 - VIL (22-004)

ECOOM-STORE adviseert de Vlaamse overheid met fundamenteel en toegepast onderzoek naar speerpuntclusters, economisch beleid en ondernemen in Vlaanderen. Binnen de pijler A “Clusters” brengen onze onderzoekers de speerpuntclusters in Vlaanderen in kaart en creëren nieuwe inzichten voor het clusterbeleid in Vlaanderen. Daartoe worden jaarlijks kernindicatoren berekend.

Kernindicatoren

Aantal ondernemingen (A):	aantal ondernemingen die lid zijn van de cluster.
Aantal groepen (G):	de groep bevat alle btw-nummers van bedrijven die eenzelfde Global Ultimate Owner (GUO) hebben.
Tewerkstelling (VTE):	tewerkstelling binnen de ondernemingen die lid zijn van de cluster, uitgedrukt in voltijds equivalenten (VTE). netto toegevoegde waarde van de ondernemingen die lid zijn van de cluster, uitgedrukt in 1000 euro.
Netto toegevoegde waarde (TW):	de netto toegevoegde waarde van ondernemingen is de omzet verminderd met de aangekochte goederen en diensten, en verminderd met de afschrijvingen.
Arbeidsproductiviteit (AP):	arbeidsproductiviteit is de toegevoegde waarde per werknemer, uitgedrukt in 1000 euro per VTE.
Totale factorproductiviteit (TFP):	de toegevoegde waarde die een bedrijf kan produceren met een bepaalde hoeveelheid arbeid en kapitaal.
Arbeidskosten per eenheid product (ULC):	de arbeidskosten per geproduceerde eenheid output.
Investeringsratio (I):	het aandeel van het kapitaal dat wordt gebruikt in nieuwe investeringen.
Solvabiliteitsratio (SR):	een maatstaf voor het vermogen van een onderneming om aan haar schuldverplichtingen op lange termijn te voldoen.
Current Ratio (CR):	een maatstaf voor het vermogen van een onderneming om haar schuldverplichtingen op korte termijn te voldoen.
EBITDA:	de winst voor aftrek van rentekosten, belastingen, afschrijving en afboekingen, uitgedrukt in 1000 euro.
Aantal Patentbedrijven (PO):	aantal ondernemingen die 1 of meerdere patenten hebben aangevraagd in het referentiejaar.
Aantal Patentaanvragen (P):	het totaal aantal patenten dat aangevraagd wordt door ondernemingen in het referentiejaar.
O&O intensiteit (O&OI):	O&O uitgaven door bedrijven in de cluster als aandeel van omzet in het referentiejaar.
O&O uitgaven (O&OU):	totale interne O&O uitgaven (miljoen EUR) door bedrijven in de cluster in het referentiejaar.
O&O personeel (O&OP):	totaal O&O personeel (VTE) tewerkgesteld door bedrijven in de cluster in het referentiejaar.

De kernindicatoren zijn berekend op basis van de lijst van ondernemingen die bij aanvang van het jaar lid zijn van de cluster, en worden vergeleken (%) ten opzichte van de Vlaamse economie.

> de economische kernindicatoren 2021 betreffen dus de ondernemingen die begin 2021 lid zijn van de cluster, en zijn berekend op basis van hun jaarrekening in 2020. Voor de meeste bedrijven geeft dit de situatie weer op 31/12/2020.

De economische indicatoren hebben betrekking op de meest recente jaarrekening van bedrijven. Enkel bedrijven met tewerkstelling in Vlaanderen worden meegenomen.

De berekende indicatoren zijn onder voorbehoud van eventuele correcties van de gerapporteerde jaarrekeningen in Bel-first.

De patentindicatoren hebben als referentiejaar 2018.

De O&O indicatoren zijn geïmputeerd en geëxtrapolerd naar de totale doelpopulatie op basis van weging, met als referentiejaar 2019.

U: niet voldoende datapunten om betrouwbare cijfers te berekenen.

Groei analyses

Decompositie tabel: decompositie van de groei van het aantal leden, de tewerkstelling en de toegevoegde waarde van de cluster in (i) blijvende leden, (ii) nieuwe leden en (iii) uittrekkende leden.

Voor bepaalde sectoren en/of grote bedrijven waarvan slechts een deel van de bedrijfsactiviteit relevant is voor de cluster, worden de kernindicatoren gewogen.

Voor het bepalen van de sector van activiteit, grootte, multinational karakter, ligging van de maatschappelijke zetel, etc. van bedrijven wordt steeds gebruik gemaakt van de meest recent data.

De berekende indicatoren zijn onder voorbehoud van eventuele correcties van de gerapporteerde jaarrekeningen in Bel-first. Daardoor kunnen er kleine afwijkingen optreden t.o.v. de kernindicatoren die gerapporteerd werden in voorgaande jaren.

Voor bijkomende informatie over de indicatoren en de analyse van de speerpuntclusters verwijzen we naar de volgende STORE beleidsrapporten (beschikbaar op de website van ECOOM-STORE)

Daan Goutsmet, Cathy Lecocq en Astrid Volckaert (2018), “Methodologie voor het beschrijven van speerpuntclusters in Vlaanderen”, Beleidsrapport STORE-A-17-005.

Cathy Lecocq en Astrid Volckaert (2019), “Speerpuntclusters in Vlaanderen. Analyse van de clustergroei” Beleidsrapport STORE-A-19-010.

Gorrens et al. (2022), “Speerpuntclusters in Vlaanderen. Methodologie voor het berekenen van kernindicatoren” Beleidsrapport STORE-22-017.

Bron:

Bel-first, PATSTAT, ECOOM Vragenlijst Onderzoek en Ontwikkeling 2020 (referentiejaar 2019)

Website:

www.ecoom.be en www.steunpunt-economie-ondernemen.be

©ECOOM-STORE 2022

Tabel 1: Economische kernindicatoren

	A	G	VTE	TW	AP	2020 TFP	ULC	I	SR	CR	EBITDA
Totaal	685 0%	413 0%	128422 7%	13452994 7%	105 98	1.2 1.03	.615 .589	0.101 0.191	0.287 0.371	1.275 1.927	4565461 7%
Per sector	3	3	57	7502	133	.5	.69	0.182	0.582	1.207	-842
Primaire sector	0%	0%	0%	1%	91	1.05	.442	0.232	0.393	2.304	-0%
industrie	135	96	8846	1391747	157	.918	.545	0.053	0.393	1.504	431063
	0%	0%	2%	2%	125	1.1	.531	0.191	0.406	2.006	2%
groot- en detailhandel	100	87	4807	462405	96	1.01	.665	0.023	0.339	1.273	149771
	0%	0%	1%	1%	99	1.61	.56	0.186	0.361	1.925	1%
vervoer en opslag	276	156	62212	5306696	85	1.11	.688	0.115	0.285	1.245	1437669
	5%	3%	40%	40%	86	1.22	.686	0.184	0.302	1.584	39%
overige diensten	171	130	52500	6284644	120	1.48	.565	0.099	0.268	1.272	2547801
	0%	0%	6%	9%	84	.857	.641	0.194	0.366	1.937	11%
Per NACE 2-digits	3	3	57	7502	133	.5	.69	0.182	0.582	1.207	-842
01-09	0%	0%	0%	1%	91	1.05	.442	0.232	0.393	2.304	-0%
10-12	17	11	1147	137433	120	.664	.628	0.126	0.388	1.142	42945
	1%	1%	2%	2%	102	1.04	.597	0.212	0.392	1.538	2%
13-15	10	5	391	27589	71	1.16	.698	0.039	0.385	1.532	7563
	2%	1%	2%	2%	70	1.44	.658	0.187	0.463	2.959	2%
16-18	5	5	373	54537	146	746	48	0.183	0.332	1.478	27525
	0%	0%	2%	2%	98	.827	.593	0.203	0.431	2.261	3%
19 en 35-39	20	17	1372	371632	271	.85	.367	-0.138	0.248	1.941	64870
	2%	2%	4%	3%	283	.774	.34	0.029	0.359	1.663	1%
20-22	29	21	1722	345984	201	1.03	.567	0.011	0.559	1.519	128413
	3%	2%	3%	2%	230	1.57	.42	0.127	0.519	1.842	2%
23-27	19	16	1469	184991	126	1.2	.712	0.039	0.346	1.358	58675
	1%	0%	2%	2%	102	1.5	.659	0.178	0.419	2.235	2%
28-33	14	13	1528	185519	121	1.01	.533	0.201	0.425	1.558	83830
	1%	1%	2%	3%	96	1.24	.646	0.196	0.396	2.096	4%
41-43	21	17	844	84061	100	1.22	.753	0.054	0.351	1.404	17242
	0%	0%	1%	1%	86	1.33	.621	0.257	0.362	2.027	0%
45-47	100	88	4807	462405	96	1.01	.665	0.023	0.339	1.273	149771
	0%	0%	1%	1%	99	1.61	.56	0.186	0.361	1.925	1%
49-51	115	86	13594	1275755	94	1.23	.699	0.156	0.258	1.347	335154
	3%	2%	20%	22%	83	1.28	.676	0.226	0.346	1.899	21%
52-53	161	95	48618	4030941	83	1.08	.685	0.103	0.292	1.216	1102515
	9%	5%	57%	55%	87	1.19	.693	0.149	0.266	1.327	54%
55-56	1	1	0	-8			0				-8
	0%	0%	0%	0%	34	.706	.784	0.161	0.267	1.749	0%
58-60	2	2	848	102993	121	.953	.787	0.000	0.427	0.337	22570
	0%	0%	8%	10%	98	1.13	.734	0.201	0.456	1.814	9%
61-63 en 95	51	41	12295	2968615	241	2.05	.34	0.175	0.266	0.645	1896847
	1%	1%	18%	28%	156	1.72	.523	0.274	0.315	1.396	41%
64-68	21	18	938	140304	150	1.11	.637	0.777	0.376	1.561	40105
	0%	0%	2%	2%	223	434	.31	0.212	0.399	2.456	1%
69-70	46	38	12066	1634440	135	1.39	.691	0.010	0.335	1.979	462325
	0%	0%	17%	18%	131	.813	.52	0.242	0.306	2.053	12%
71-72	10	9	471	14608	31	901	3.2	0.324	0.321	1.087	-32888
	0%	0%	1%	0%	108	1.58	.687	0.452	0.449	2.073	-3%
73-75	2	2	2678	207248	77	1.86	.876	0.469	0.203	1.121	25775
	0%	0%	18%	15%	89	1.21	.71	0.358	0.299	1.664	7%
77-82	29	24	16515	820800	50	1.2	.875	-0.083	0.139	1.083	53636
	0%	0%	6%	5%	56	1.18	.778	0.146	0.289	1.532	2%
84-99 uitz 95	9	9	6689	395644	59	1.18	.747	0.323	0.454	1.767	79439
	0%	0%	2%	2%	68	1.37	.772	0.174	0.479	2.432	2%
Per tewerkstellingsklasse	38	29	0	78742			.00353				72282
	0%	0%		1%			.0535				1%
geen werknemers	97	85	368	63080	171	.599	.446	0.368	0.313	1.941	32894
	0%	0%	0%	0%	90	.923	.474	0.273	0.375	2.590	0%
micro (1-9)	188	143	4119	560599	136	1.14	.485	0.273	0.347	2.076	258132
	1%	1%	1%	2%	87	1.17	.612	0.258	0.376	2.209	2%
klein (10-49)	194	154	15498	1619391	104	1.35	.631	0.242	0.285	1.450	529940
	5%	4%	4%	4%	96	1.37	.65	0.224	0.396	2.034	5%
middelgroot (50-249)	113	88	27283	2904796	106	1.27	.687	0.192	0.332	1.663	669382
	15%	12%	8%	8%	101	1.37	.635	0.164	0.395	1.791	7%
groot (250-999)	49	45	40806	4102195	101	.974	.668	0.026	0.304	1.320	1137562
	32%	30%	14%	13%	107	.858	.611	0.128	0.360	1.586	10%
groot (1000-4999)	6	4	4034	4124191	102	1.58	.536	0.042	0.235	0.812	1865270
	29%	21%	18%	29%	64	1.28	.79	0.072	0.288	1.230	65%
groot (5000 en meer)											
Per multinationalaal karakter	209	166	23659	1894240	80	.918	.677	0.320	0.361	1.529	480794
	0%	0%	3%	2%	82	1.13	.593	0.240	0.394	2.172	2%
Belgisch binnenlands bedrijf	176	87	54306	6337185	117	1.3	.552	0.059	0.273	1.067	2708741
	2%	1%	18%	20%	104	.864	.613	0.135	0.324	1.548	25%
Belgische multinational	273	151	48022	5007668	104	1.22	.664	0.037	0.273	1.411	1333125
	4%	2%	9%	7%	123	1.09	.571	0.143	0.361	1.749	6%
Buitenlandse multinational	27	20	2435	213900	88	1.03	.783	0.140	0.187	0.756	42801
	0%	0%	4%	4%	84	1.01	.639	0.163	0.331	1.632	2%
n.b.											
Per provincie	76	54	9359	739143	79	1.22	.647	0.349	0.320	1.444	234371
	0%	0%	4%	3%	90	1	.568	0.214	0.420	2.172	2%
West-Vlaanderen	123	89	9048	882486	98	1.25	.615	0.111	0.452	1.698	305792
	0%	0%	3%	3%	97	1.08	.587	0.226	0.412	2.187	3%
Oost-Vlaanderen	305	194	25141	2853175	113	1.18	.653	0.190	0.320	1.628	897007
	1%	0%	5%	5%	116	1.06	.534	0.200	0.384	1.965	4%
Antwerpen	85	60	18743	1672206	89	1.39	.801	0.166	0.238	1.309	318049
	0%	0%	8%	7%	101	1.05	.631	0.182	0.350	1.909	4%
Vlaams-Brabant	59	45	8055	612293	76	.824	.669	0.160	0.513	1.999	126103
	0%	0%	5%	5%	83	1.15	.618	0.273	0.394	2.170	3%
Limburg	37	28	58076	6693691	115	1.21	.544	-0.009	0.227	0.917	2684139
	3%	2%	19%	24%	93	.902	.646	0.077	0.289	1.315	41%
Brussel											
Per leeftijdsklasse	92	87	3421	429946	126	1.42	.58	0.253	0.105	1.449	155330
	0%	0%	2%	2%	90	.799	.581	0.311	0.226	1.547	2%
1-9	122	93	22444	1905988	85	1.05	.775	0.212	0.274	1.556	370617
	0%	0%	7%	6%	90	1.07	.565	0.248	0.327	1.873	3%
10-19	152	119	16883	1918964	114	1.78	.569	0.178	0.334	1.025	766813
	1%	0%	5%	6%	95	1.23	.592	0.208	0.392	2.005	6%
20-29	112	96	13719	1577246	115	1.13	.692	0.115	0.363	1.345	466845
	1%	1%	4%	5%	97	1.14	.617	0.169	0.410	2.098	4%
30-39	78	68	35489	2271342	64	1.05	.79	-0.076	0.216	1.126	347003
	1%	1%	16%	12%	87	.898	.674	0.125	0.398	1.987	6%
40-49	54	49	14711	1005456	68	.878	.782	0.169	0.353	1.597	197781
	2%	2%	8%	7%	82	1.03	.717	0.127	0.416	2.021	6%
50-59	29	27	2611	241677	93	1.23	.701	0.235	0.403	2.364	59633
	2%	2%	4%	4%	93	1.17	.651	0.157	0.429	2.093	3%
60-69	46	42	19143	4102374	214	1.34	.393	0.123	0.306	0.963	2201439
	3%	3%	13%	16%	174	1.05	.437	0.109	0.421	1.772	20%
70 en ouder											
Waaalse bedrijven	1	1	299	21988	74						

Noot: deze tabel rapporteert de kernindicatoren voor de Cluster VIL (vet) en hun percentage in de Vlaamse economie (cursief, %) of het gemiddelde in de Vlaamse economie (cursief, %) voor de jaren vermeld in de tweede rij.

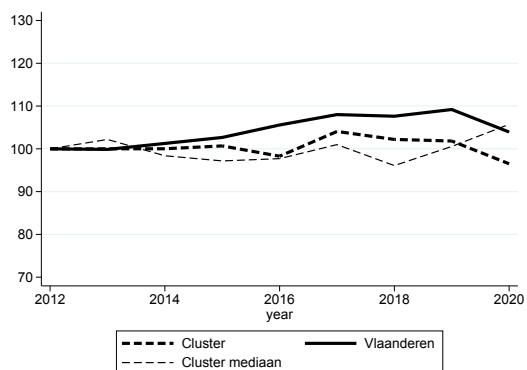
Tabel 2: Innovatie kernindicatoren

	2018			2019	
	<i>PO</i>	<i>P</i>	<i>O&OI</i>	<i>O&OI</i>	<i>O&OP</i>
Totaal	35.0	195	1.63%	482	2670
	6%	5%	2.06%	7%	7%
Per sector					
groot- en detailhandel	5.0	10	0.31%	13	56
	6%	3%	0.55%	3%	2%
industrie	24.0	87	1.28%	64	376
	9%	3%	1.82%	2%	2%
overige diensten	5.0	96	2.20%	375	2090
	2%	7%	5.27%	13%	11%
vervoer en opslag	1.0	2	0.89%	30	149
	25%	25%	0.43%	72%	70%
Per NACE 2-digits					
01-09,12,32,35-43 Overige industrie	3.0	1	1.40%	14	74
	6%	0%	0.99%	7%	5%
10-11 Voeding/Dranken	1.0	0	0.32%	3	21
	7%	0%	0.38%	2%	2%
13-15 Textiel/Kleding/Leer	1.0	0	0.96%	2	8
	7%	1%	1.28%	3%	2%
16-18,31 Papier/Hout/Kurk/Meubelen/Drukwerk	3.0	9	U	U	U
	18%	8%	0.70%	U	U
19,22-23 Raffinaderijen/Rubber/Kunststoffen/Niet-metaalhoudende minerale producten	6.0	4	0.88%	1	5
	19%	2%	0.51%	1%	%
20-21 Chemie/Farmaceutische industrie	1.0	17	1.06%	13	70
	3%	2%	3.29%	1%	2%
24-25,33 Metaal/Reparatie en installatie van machines	5.0	8	2.06%	95	366
	15%	3%	1.36%	30%	22%
26-27 Informatica/Elektronische en optische producten/Elektronica	1.0	6	U	U	U
	3%	3%	9.64%	U	U
28-30 Machines/Voertuigen	3.0	42	U	U	U
	6%	5%	2.42%	U	U
45-47 Groot- en detailhandel	5.0	10	0.18%	20	134
	6%	3%	0.49%	7%	6%
49-58,64-70,73-99 Overige diensten	3.0	85	1.99%	151	968
	3%	15%	0.99%	27%	24%
59-63,71-72 Productiehuizen/Telecom/ICT/Ingenieurs/Technische testen	3.0	13	10.48%	153	834
	3%	2%	14.53%	6%	6%
Per tewerkstellingsklasse					
groot (250 en meer)	23.0	180	1.58%	408	1988
	179%	23%	1.72%	11%	12%
klein (10-49)	2.0	2	5.65%	16	148
	1%	0%	2.78%	2%	2%
micro (1-9)	2.0	9	2.42%	8	63
	1%	2%	10.70%	2%	2%
middelgroot (50-249)	7.0	4	1.54%	50	471
	6%	1%	2.28%	3%	5%
geen werknemers	1.0	0			
	2%	0%			
Per multinationalaal karakter					
Belgisch binnenlands bedrijf	2.0	2	0.33%	31	299
	1%	0%	2.65%	3%	3%
Belgische multinational	23.0	156	2.20%	200	930
	12%	9%	1.90%	12%	10%
Buitenlandse multinational	9.0	35	2.33%	246	1416
	8%	2%	2.03%	6%	7%
n.b.	1.0	2	0.89%	5	25
	6%	1%	-	-	-
Per leeftijdsklasse					
1-9	1.0	2	4.40%	14	119
	1%	0%	5.65%	2%	2%
10-19	5.0	13	1.28%	162	743
	4%	2%	2.98%	13%	9%
20-29	7.0	11	2.07%	62	496
	7%	1%	3.35%	4%	6%
30-39	6.0	8	2.03%	105	684
	6%	1%	1.10%	12%	11%
40-59	6.0	24	0.64%	21	132
	20%	9%	0.81%	3%	3%
60 en ouder	10.0	137	2.26%	118	496
	42%	17%	2.72%	6%	7%

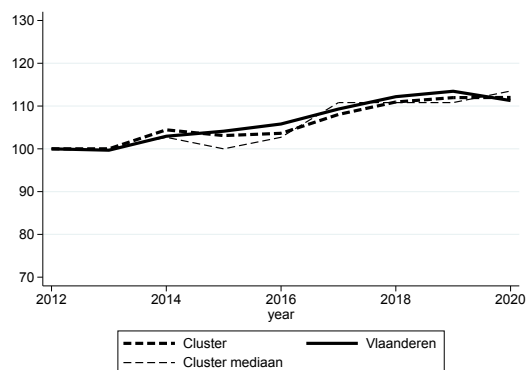
Noot: deze tabel rapporteert de innovatie indicatoren voor de Cluster VIL (vet) en hun percentage in de Vlaamse economie (cursief, %) of het gemiddelde in de Vlaamse economie (cursief, zonder %) voor de jaren vermeld in de tweede rij.

Tabel 3: Decompositie van de leden

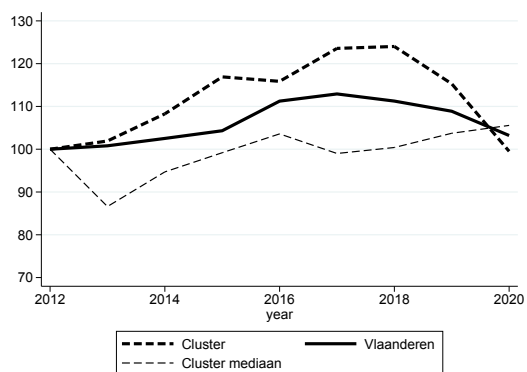
	Aantal	VTE	TW	AP
Totaal				
2021	685	128422	13452994	105
2020	729	123504	14423919	117
groei	-44	4918	-970925	-12
groei (%)	-6	4	-7	-10
Blijvende leden				
2021	582	109899	12145479	111
2020	582	109863	12644555	115
groei	.	36	-499076	-4
In- en uittredende leden				
2021	103	18523	1307515	71
2020	147	13641	1779364	130
groei	-44	4882	-471849	-59

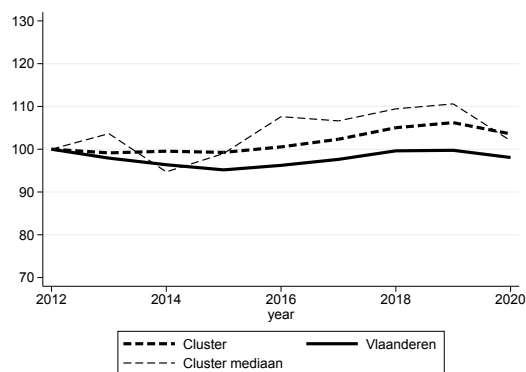
(1a) groei nav totaal

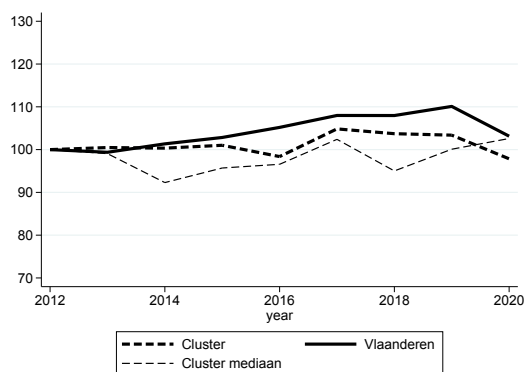
(1b) groei fte totaal

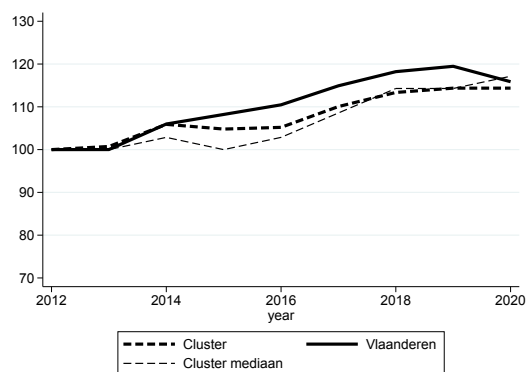
(1c) groei nav industrie

(1d) groei fte industrie

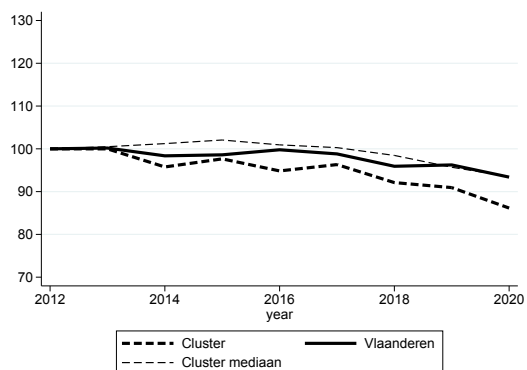

(1e) groei nav diensten

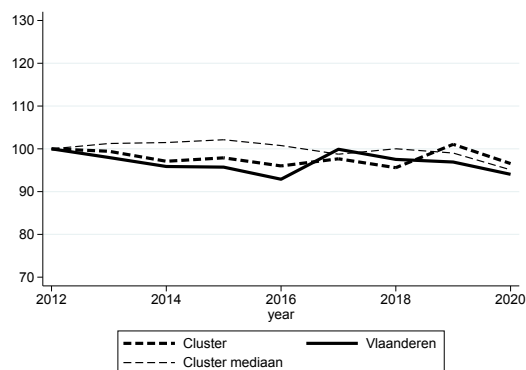

(1f) groei fte diensten

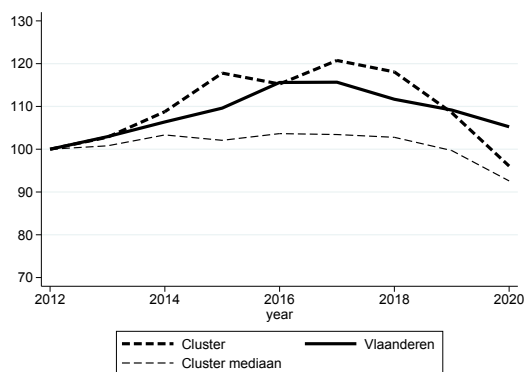
Figuur 1: Groei in Toegevoegde waarde en Tewerkstelling (VTE)

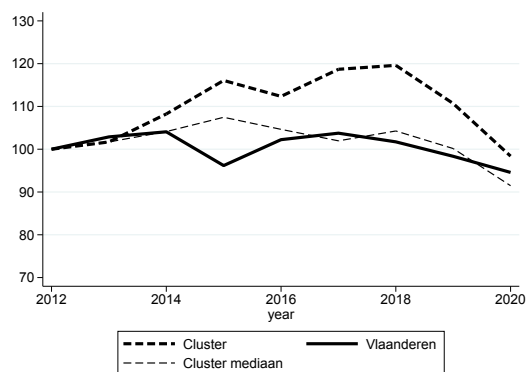
(2a) groei ap totaal

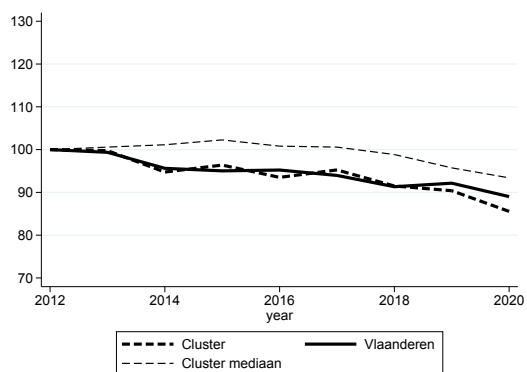
(2b) groei tfp totaal

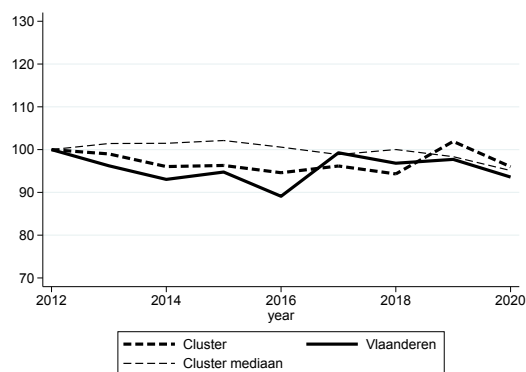
(2c) groei ap industrie

(2d) groei tfp industrie

(2e) groei ap diensten

(2f) groei tfp diensten

Figuur 2: Groei in arbeids- en factorproductiviteit